

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ที่ 12 พัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

- ประกอบด้วย
1. พัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
 2. กัญชาทางการแพทย์แผนไทย
 3. การบริการการแพทย์แผนไทยและมาตรฐานวิชาชีพแพทย์แผนไทย
 4. คลินิกแพทย์แผนไทย จ.อุดรดิตถ์

1. งานพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

1. สถานการณ์

ประเทศไทยมีกฎหมายคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยมาตั้งแต่ปี 2542 ซึ่งนับเป็นความก้าวหน้าและมองการณ์ไกลอย่างมากในการออกกฎหมายในช่วงนั้น ตลอดระยะเวลาของการบังคับใช้กฎหมาย ผลด้านคุ้มครองภูมิปัญญาฯ ได้มีการออกประกาศคุ้มครองตำรับตำราการแพทย์แผนไทยของชาติจากเอกสารดั้งเดิมไว้แล้วกว่า 14,000 ตำรับ การสำรวจและขึ้นทะเบียนตำรับตำราส่วนบุคคล การออกประกาศสมุนไพรควบคุม และการสนับสนุนการศึกษาวิจัยและตำรับตำราต่าง ๆ เป็นต้นอย่างไรก็ดี การคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยยังดำเนินไปค่อนข้างล่าช้า รวมถึงประสบปัญหาที่ต่างชาติได้นำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไปพัฒนาต่อยอดและขอรับสิทธิบัตรโดยไม่ได้แบ่งปันผลประโยชน์อย่างนธรรมให้แก่เจ้าของภูมิปัญญา ตลอดจนขาดการกำกับดูแล การดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่นการสำรวจและอนุรักษ์พรรณพืชสมุนไพร การจัดการแหล่งสมุนไพรในป่าธรรมชาติ ไม่ให้สูญสลายไปด้วยการมุ่งใช้ประโยชน์ฝ่ายเดียว ความไม่ชัดเจนในการจัดการพื้นที่อนุรักษ์สมุนไพรการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากสมุนไพรถิ่นกำเนิด ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาไทย จึงควรมุ่งเน้นพัฒนาประสิทธิภาพการคุ้มครองทรัพยากรและภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และพัฒนาระบบฝัาระวังภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยสมุนไพรและถิ่นกำเนิด ทั้งในระดับท้องถิ่น และด้วยสถานการณ์กัญชาในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้กัญชาเป็นสมุนไพรควบคุมที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ควรมีการควบคุมไม่ให้นำกัญชาเฉพาะส่วนที่เป็นช่อดอกไปใช้ในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ของการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร โดยให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีอำนาจในการควบคุม กำกับ ติดตามการดำเนินงานสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ห้ามมิให้ผู้ใดศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต

สำนักงานทะเบียนจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้มีการสำรวจ รวบรวม และบันทึกข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร ดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประเด็นสำคัญ คือ การคุ้มครอง อนุรักษ์ และนำสู่การใช้ประโยชน์ มีการดำเนินงานเชิงรุกด้วยการสำรวจ และรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ตำรับยาแผนไทย ตำรายาการแพทย์แผนไทย สมุนไพร และถิ่นกำเนิดสมุนไพร บุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย โดยดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 รวมไปถึงการดำเนินการงานการขอใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือส่งออก หรือจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง สมุนไพรควบคุม (กัญชา) พ.ศ. 2565

2. การดำเนินงาน/ผลการดำเนินงาน

2.1 ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ ปี 2566

กลยุทธ์ที่ 1 ขับเคลื่อนการรับรองหมอฟันบ้าน ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอฟันบ้าน พ.ศ.2562

กิจกรรมที่ดำเนินการ

ลงพื้นที่สำรวจ เก็บข้อมูล รวบรวมข้อเท็จจริงของหมอฟันบ้านที่จะรับรองร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น

ผลการดำเนินงานกิจกรรม

- มีฐานข้อมูลของหมอพื้นบ้านในจังหวัด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการพิจารณารับรองหมอพื้นบ้านตามระเบียบ

- หมอพื้นบ้านได้แนวทางในการบริการรักษาโรคให้กับผู้ป่วยอย่างเหมาะสม เช่น ความปลอดภัยในการอบสมุนไพร ความสะอาดและความเหมาะสมของสถานที่ให้บริการ เป็นต้น ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่แต่ยังคงไว้ซึ่งหลักการรักษาโรคและวิธีการดั้งเดิมของหมอพื้นบ้าน

กลยุทธ์ที่ 2 คุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตำรับยาแผนไทย และตำราการแพทย์แผนไทย

กิจกรรมที่ดำเนินการ

2.1 ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ รวบรวมตำรับยาแผนไทย/ตำราการแพทย์แผนไทย เพื่อจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยจังหวัดอุดรดิตถ์

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

ได้รวบรวมตำรับยาแผนไทย ตำราการแพทย์แผนไทยไว้ เพื่อจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยในระบบฐานข้อมูล ทั้งหมด 120 รายการ

กิจกรรมที่ดำเนินการ

2.2 บันทึกข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้านของจังหวัดอุดรดิตถ์ ในระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ทั้งหมด 120 รายการ

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

มีทะเบียนตำรับ-ตำรายาแผนไทย ภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยในระบบฐานข้อมูลของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกปัจจุบัน

กิจกรรมที่ดำเนินการ

2.3 จัดงานวันภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

จัดพิธีวางพานพุ่มดอกไม้ถวายราชสักการะพระบิดาแห่งการแพทย์แผนไทย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหาเจษฎาราชเจ้า (รัชกาลที่ 3) เพื่อเฉลิมพระเกียรติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้ารัชกาลที่ ๓ ที่มีพระราชกรณียกิจสำคัญต่อการแพทย์แผนไทย

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการปลูกสมุนไพร เพื่อการอนุรักษ์ คุ้มครองพืชสมุนไพรตามที่กฎหมายกำหนด

กิจกรรมที่ดำเนินการ

3.1 ดำเนินงานการพิจารณาคำขออนุญาตศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าในจังหวัดอุดรดิตถ์

- ลงพื้นที่สำรวจ ตรวจสอบ ให้คำแนะนำสถานประกอบการที่ขอใบอนุญาตจำหน่ายกัญชาทั้งหมด 7 ครั้ง

- จัดประชุมคณะทำงานพิจารณากลับกรอง ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน การอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ทั้งหมด 5 ครั้ง

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

ออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) ให้สถานประกอบการที่ยื่นคำขอเปิดร้านจำหน่ายกัญชาในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 21 แห่ง

กิจกรรมที่ดำเนินการ

3.2 ประชุมคณะกรรมการป่าชุมชน ผู้นำ และสมาชิกในชุมชนบ้านปากเหมืองให้มีการปลูกสมุนไพรไม่น้อยกว่า 10 ชนิด ในพื้นที่ป่าเขตอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนเป้าหมายร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาอิน วันศุกร์ ที่ 21 กรกฎาคม 2566 ณ ป่าชุมชนบ้านปากเหมือง

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

ขยายพื้นที่การปลูกและอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ชุมชนกลุ่มเป้าหมายสามารถนำสมุนไพรมาใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพในอนาคตได้

กลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนการขับเคลื่อนการให้บริการทางกฎหมายที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542

กิจกรรมที่ดำเนินการ

จัดประชุมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิระดับจังหวัด (ก.ส.จ.)

ผลการดำเนินงานตามกิจกรรม

ได้สรรหาและคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิระดับจังหวัด (ก.ส.จ.) ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542 และเสนอรายชื่อให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ(ก.ส.) กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดังนี้

- กลุ่มหมอพื้นบ้าน	เสนอชื่อ นายหรีน คำขันตี
- กลุ่มองค์กรเอกชนพัฒนาด้านการแพทย์แผนไทย	เสนอชื่อ นายสมบูรณ์ แวนวิชัย
- กลุ่มนักวิชาการ	เสนอชื่อ นายองอาจ พงษ์โนรี
- กลุ่มผู้ผลิตหรือจำหน่ายยาแผนไทย	เสนอชื่อ นายทวีป โตศรี
- กลุ่มผู้ปลูกหรือแปรรูปสมุนไพร	เสนอชื่อ นายสันธยา นุชกล้า

2.2 ตารางข้อมูลผลการดำเนินงาน**ตารางที่ 1** แสดงผลการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยปี 2563 - 2566

ตัวชี้วัดและเกณฑ์เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2563
1.มีจำนวนตำรับ/ตำรายาแผนไทยเพิ่มขึ้น(จากยอดสะสมปี 2565) ไม่น้อยกว่า 100 รายการ	เป้าหมาย	ไม่น้อยกว่า 100 รายการ	ไม่น้อยกว่า 100 รายการ	ไม่น้อยกว่า 100 รายการ	ไม่น้อยกว่า 100 รายการ
	ผลงาน	120 รายการ	111 รายการ	137 รายการ	299 รายการ
	ร้อยละ	>100	>100	>100	>100
2.มีรายการตำรับยาแผนไทยที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างน้อย 3 รายการ	เป้าหมาย	พิจารณาคัดเลือกรายการตำรับยา/ภูมิปัญญาที่จะนำมาใช้ประโยชน์จำนวน 3 เรื่อง และจัดทำข้อมูลทั่วไปของแต่ละเรื่อง	ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง	ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง	ไม่น้อยกว่า 3 เรื่อง
	ผลงาน	3 เรื่อง	3 เรื่อง	3 เรื่อง	11 เรื่อง
	ร้อยละ	100	100	100	>100
3. มีการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร เพื่อการอนุรักษ์คุ้มครอง หรือแก้ปัญหาสุขภาพชุมชนตามบริบทของพื้นที่จังหวัดละไม่น้อยกว่า 10 ชนิด	เป้าหมาย	(1) มีการส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด (2) รายงานผลการจัดกิจกรรมประกอบด้วย - ชนิดพันธุ์สมุนไพรที่ปลูก และข้อมูลพฤกษศาสตร์ - แนวทางการคัดเลือกสมุนไพร - ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรม - พื้นที่/ป่า ที่ปลูกสมุนไพร - เครือข่าย/องค์กรร่วมจัด - ภาพกิจกรรม	ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด	ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด	ไม่น้อยกว่า 10 ชนิด
	ผลงาน	จัดประชุมคณะกรรมการป่าชุมชนผู้นำ และสมาชิกในชุมชนบ้านปากเหมืองให้มีการปลูกสมุนไพรไม่น้อยกว่า 10 ชนิด ในพื้นที่ป่าเขตอนุรักษ์	10	10	10

ตัวชี้วัดและเกณฑ์เป้าหมาย	ผลการประเมิน	ปี 2566	ปี 2565	ปี 2564	ปี 2563
		และใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนเป้าหมาย			
	ร้อยละ	100	100	100	100

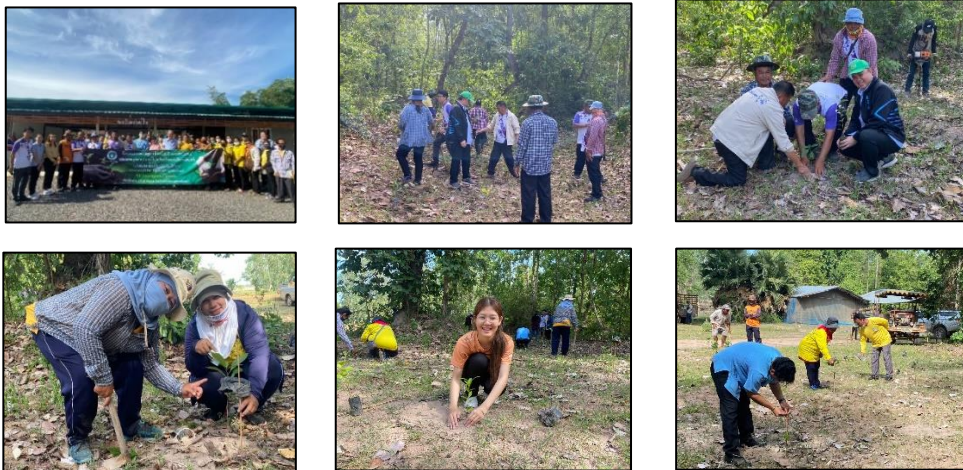
ที่มา: แบบรายงานผลการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของสำนักงานนายทะเบียนจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ข้อมูล ณ วันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2566

ตารางที่ 2 แสดงแผนการดำเนินงานส่งเสริมการปลูกสมุนไพร เพื่อการอนุรักษ์ คุ้มครอง หรือแก้ปัญหาสุขภาพชุมชน
ตามบริบทของพื้นที่ของจังหวัดอุตรดิตถ์

ชนิดพันธุ์สมุนไพร ที่ต้องการปลูก ≥ 10 ชนิด	แนวทางการคัดเลือก สมุนไพร	ระยะเวลาที่จะดำเนินงาน (วัน / เดือน / ปี)	พื้นที่/ป่า ที่จะปลูกสมุนไพร	เครือข่าย/ องค์กรร่วมจัด	หมายเหตุ
1. สมอภิกเพก 2. มะขามป้อม 3. ทรงบาดาล 4. มะค่าโมง 5. มะกล่ำ 6. เพกา 7. พิกุล 8. กาสะลอง 9. แคนนา 10. หว้า	เป็นสมุนไพรที่มีความ ต้องการในชุมชน และ สามารถใช้ทำตำรับยา แก้ปัญหาสุขภาพของคน ในชุมชนได้	ครั้งที่ 1 21 กรกฎาคม 2566 ครั้งที่ 2 วันที่ ครั้งที่ ... วันที่	ชื่อสถานที่ : ป่าชุมชนบ้าน ปากเหมือง ที่อยู่ : หมู่ 1 ตำบลนาอิน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ชื่อสถานที่: ที่อยู่ : ชื่อสถานที่: ที่อยู่ :	รพ.สต.นาอิน อำเภอพิชัย จังหวัด อุตรดิตถ์	

ที่มา: แบบรายงานผลการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของสำนักงานนายทะเบียนจังหวัด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ข้อมูล ณ วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ.2566

รูปภาพแสดงการจัดกิจกรรม

สำนักงานนายทะเบียนจังหวัดอุตรดิตถ์ได้ดำเนินการออกใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม หรือส่งออก
หรือจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง สมุนไพรควบคุม(กัญชา)
พ.ศ. 2565 ดังนี้

- 1) ให้ข้อมูลรายละเอียดการยื่นคำขอและให้คำแนะนำกับผู้ประกอบการที่มายื่นคำขอใบอนุญาตจำหน่ายหรือ
แปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า(กัญชา) ทั้งหมด 25 ราย

2) รับคำขอและลงพื้นที่ตรวจสอบสถานประกอบการ เพื่อประกอบการพิจารณาก่อนออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้งหมด 25 ราย

3) พิจารณาออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า(กัญชา) ทั้งหมด 21 ราย คำขอไม่เป็นไปตามเกณฑ์ จึงยกเลิกคำขอจำนวน 4 ราย

ตารางที่ 3 แสดงผลการลงสำรวจ ตรวจสอบ ให้คำแนะนำสถานประกอบการที่ยื่นคำขอใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) ในจังหวัดอุดรดิตถ์

เกณฑ์การตรวจมี ดังนี้

- 1) มีป้ายชื่อสถานประกอบการชัดเจน
- 2) จัดให้มี Counter หรือโต๊ะจำหน่ายบริการลูกค้าและมีบริเวณพักคอย
- 3) บริเวณพื้นที่ให้บริการหรือใช้สอยในสถานประกอบการสถานที่จัดเก็บเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 4) มีสถานที่จัดเก็บวัตถุดิบ/ผลิตภัณฑ์(Stock)และระบุรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่ผลิตให้ชัดเจน
- 5) มีระบบให้อากาศหมุนเวียนที่เหมาะสมไม่สร้างเหตุรบกวนให้ผู้อื่น

วันที่ลงพื้นที่	เลขคำขอที่	ชื่อสถานประกอบการ	ผลการลงตรวจ	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
16-18 ม.ค. 2566	03-1	แวะมา คาเฟ่ Wae Ma Café'	/	
	03-2	ไม่มีชื่อร้าน	/	
	03-3	วิสาหกิจชุมชนฯ ตำบลผาเลือด	/	
	03-4	The Dispensary by Ganjawitch	/	
	03-5	ทีเอชซี บอม	/	
	03-6	MPGANJA	/	
	03-7	ไร่พีทีบี	/	
28 ก.พ. 2566	03-8	ซ้อเอื้อง มีศรี	/	
	03-9	BN SHOP	/	
	03-10	Cannabist Garden		/
	03-11	Og Pk	/	
	03-12	สหทัยกัญ		/
	03-13	เหล่าเก่า		/
1 มี.ค 2566	03-14	เพชรพลอย เฮมพ์ฟาร์ม	/	
	03-15	เรารักกัญ	/	
2 พ.ค. 2566	03-16	The Farmers Eden	/	
	03-17	Good Time Farm	/	
	03-18	วิสาหกิจชุมชนสวนจิตต์รัตนพร	/	
	03-19	สวีท วิด บาย ทีพีบี	/	
7 มิ.ย. 66	03-20	กัญชาอุดรดิตถ์ cannabis utt	/	
	03-21	สหทัยกัญ	/	
	03-22	ร้านเพื่อนกัญ by ท่าบ่อกรีนเนอร์รี่	/	
	03-23	สวีท วิด บาย ทีพีบี ลับแล ๒(Sweet Weed by TPB Lablae ๒)	/	
30 ส.ค. 66	03-24	Mello weed		/
	03-25	ร้านเพื่อนกัญ by ท่าบ่อกรีนเนอร์รี่ สาขา พิษัย	/	

ที่มา : ทะเบียนรับคำขอใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จังหวัดอุดรดิตถ์ ข้อมูล ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2566

ตารางที่ 4 แสดงผลสถานประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า (กัญชา) ในจังหวัดอุดรธานี ทั้งหมด 21 ราย

ลำดับที่	เลขที่ใบอนุญาต	ชื่อสถานประกอบการ	ชื่อผู้ประกอบการ	ที่อยู่
1	อต-3-1/2565	ไม่มีชื่อร้าน	นายदनัย ดีเพ็ง	88 ม.5 ต.ป่าเช่า อ.เมือง
2	อต-3-2/2565	MPGANJA	นายพัลลภ พันธุ์เดช	242 ม.5 ต.บ้านโคก อ.บ้านโคก
3	อต-3-3/2565	วิสาหกิจชุมชนฯ ตำบลผาเลือด	นายวิรายวัฒน์ นครไทย	95 ม.12 ต.ผาเลือด อ.ท่าปลา
4	อต-3-4/2565	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีเอชซีบอม	นายวรดิษฐ์ ปัทมโรจน์	22/6 ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
5	อต-3-5/2565	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีทีบี ลับแล	นายกิตติพงษ์ ลอยรอบ	1 ม.3 ต.ผายหลวง อ.ลับแล
6	อต-3-6/2565	The Dispensary by Ganjawitch	นายชัยณรงค์ สุทธิวิสัย	10/48 ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
7	อต-3-7/2565	แวะมา คาเฟ่ Wae Ma Café	นางสาวเกตุสุดา ฉ่ำแก้ว	191/5 ม.4 ต.ท่าเสา อ.เมือง
8	อต-3-8/2566	เหล่าเก๋า	นายสกุลยงค์ แสนกันดี	107 ม.8 ต.แม่พูล อ.ลับแล
9	อต-3-9/2566	Cannabist Garden	นายศุภณัฐ พวงมณี	11/1 ม.4 ต.วน้ำพุ อ.ทองแสนขัน
10	อต-3-10/2566	เพชรพลอย เฮมพ์ฟาร์ม	นายณัฐกฤษ จันโสดา	89 ม.3 ต.บ้านโคก อ.บ้านโคก
11	อต-3-11/2566	ช่อเอื้อง มีศรี	นางช่อเอื้อง มีศรี	199 ซอย 8 คลองกล้วย ม.8 ต.คอรุม อ.พิชัย
12	อต-3-12/2566	BN SHOP	นายณวัฒน์ พัดจันทร์หอม	28/2 ม.1 ต.นาอิน อ.พิชัย
13	อต-3-13/2566	สวีท วิด บาย ทีพีบี (Sweet Weed by TPB)	หจก. ทีพีบี ลับแล	26/2 ถ.เจริญภูบาลินทร์ ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
14	อต-3-14/2566	วิสาหกิจชุมชนสวนจิตตรัตนพร	นางกัญญารัตน์ หงสไกร	15 ต.ช้อยสูง อ.ตรอน
15	อต-3-15/2566	The Farmers Eden	นายพิพัฒน์ โพทัพ	56/2 ต.ทุ่งยั้ง อ.ลับแล
16	อต-3-16/2566	Good Time Farm	นายวสันต์ จิตสันเทียะ	71/1 ต.ป่าเช่า อ.เมือง
17	อต-3-17/2566	กัญชาอุดรธานี cannabis utt	นายสุรสิทธิ์ สุขเยี่ยม	10 หมู่ 2 ต.บ้านแก่ง อ.ตรอน
18	อต-3-18/2566	สหยากัญ	นายขวัญชัย แซ่ตัน	786 ถ.เขาน้ำตก ต.ศรีพนมมาศ อ.ลับแล
19	อต-3-19/2566	ร้านเพื่อนกัญ by ท่าบ่อกรีนเนอริ	ว่าที่ ร.ต.อรปริญ สุขสำราญ	149 ถ.บรมอาสน์ ค.ท่าอิฐ อ.เมือง
20	อต-3-20/2566	สวีท วิด บาย ทีพีบี ลับแล 2 (Sweet Weed by TPB Lablae 2)	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีบี ลับแล	26/2 ถ.เจริญภูบาลินทร์ ต.ท่าอิฐ อ.เมือง
21	อต-3-21/2566	ร้านเพื่อนกัญ by ท่าบ่อกรีนเนอริ สาขาพิชัย	ว่าที่ ร.ต.อรปริญ สุขสำราญ	33 ม.3 ถ.เจ้าพระยาพิชัยราชา ต.ในเมือง อ.พิชัย

ที่มา : ทะเบียนออกใบอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จังหวัดอุดรธานี

ข้อมูล ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2566

3. การวิเคราะห์ปัญหา และปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

- ปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

1) องค์กรความรู้ภูมิปัญญาส่วนใหญ่มักเป็นทักษะและประสบการณ์ที่สะสมอยู่กับหอพื้นบ้านผู้นั้นเอง ไม่มีการขีดเขียนบันทึกเป็นตำรา สำหรับหมอบ้านที่สะสมความรู้ในรูปของตำราก็พบว่าตำราเหล่านี้อยู่ในสภาพที่เสี่ยงต่อการชำรุดเสียหาย หรือมีการชำรุดสูญหายไปแล้ว ส่วนใหญ่ยังไม่มีศิษย์หรือผู้สืบทอดความรู้ต่อ ทำให้องค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยไม่ได้ถูกรวบรวมเพื่อทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

2) หมอพื้นบ้านส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ และมีปัญหาทางด้านสุขภาพ บางรายเสียชีวิตโดยที่ไม่มีการถ่ายทอดภูมิปัญญาส่งต่อให้ผู้อื่น ทำให้องค์ความรู้ไม่ได้ถูกรวบรวมและหายไป

3) ความเชื่อของหมอพื้นบ้าน เชื่อว่าหากผู้สืบทอดไม่สามารถรักษาคำพูด กฎข้อห้ามในการรับชั้นวิชาดังกล่าวได้ จะทำให้ของเข้าตัวผู้เรียนและผู้สอนจะเกิดสิ่งไม่ดีขึ้น หรือเชื่อว่าการบอกต่อจะต้องทำต่อเมื่อตนเองใกล้เสียชีวิตแล้วเท่านั้น มิฉะนั้นจะทำให้อายุสั้น หรือบางกรณีตำรับยาที่ได้มาเป็นยาผีบอก เชื่อว่า ห้ามบอกใครความลับนี้จะต้องตายตามตัวผู้ใช้นั้น

4) เนื่องจากการวิธีการรักษาของหมอพื้นบ้านส่วนใหญ่ มีพิธีกรรม และคาถากำกับ ซึ่งจะมีเรื่องของความเชื่อเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ ทำให้ยากต่อการถอดบทเรียน และสืบทอด เนื่องจากจะมีข้อห้ามต่างๆที่ขัดกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน และกรรมวิธี/พิธีกรรมทางไสยศาสตร์ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

- ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานสำเร็จ

1) สร้างเครือข่ายภาคีรัฐกับหน่วยงานราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

2) ผลักดันให้เกิดชุมชนต้นแบบการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและสมุนไพร เพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนรับรู้ และมีการนำมาใช้ประโยชน์

3) ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานในพื้นที่ และบุคลากรแพทย์แผนไทย

4) ภาคีเครือข่าย และประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริม พัฒนาและใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดประโยชน์

4. แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหา และสาเหตุของปัญหา ปี 2566	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1. หมอพื้นบ้านในจังหวัดอุดรดิตถ์ยังไม่ได้ได้รับการรับรองตามกฎหมายขาดการสำรวจ สืบค้น และเสนอผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ เพื่อจัดทำทะเบียนหมอพื้นบ้านในพื้นที่เข้ารับการรับรองหมอพื้นบ้าน	1. ขับเคลื่อนการรับรองหมอพื้นบ้าน ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการรับรองหมอพื้นบ้าน พ.ศ.2562 1.1 ลงพื้นที่สำรวจ เก็บข้อมูล รวบรวมข้อเท็จจริงของหมอพื้นบ้านที่จะรับรองร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่น 1.2 ประชุมคณะกรรมการหมอพื้นบ้าน ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการหมอพื้นบ้านจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อให้การรับรองหมอพื้นบ้านในจังหวัดอุดรดิตถ์
2. ฐานข้อมูลของบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่มในจังหวัดอุดรดิตถ์ยังไม่ได้ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน	2. พัฒนาระบบฐานข้อมูล และพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม 2.1 พัฒนาระบบฐานข้อมูลบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม 2.1.1 สำรวจ รวบรวม รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม 2.1.2 จัดทำทะเบียนบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่ม 2.1.3 บันทึกข้อมูลบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทย 5 กลุ่มในระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย 2.2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ปัญหา และสาเหตุของปัญหา ปี 2566	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<p>3. ตำรับตำรา ขาดการเอามาใช้จริงอย่างเป็นมาตรฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขาดการถอดบทเรียนบันทึกภูมิปัญญาการสืบทอดหมอพื้นบ้าน - หมอพื้นบ้านหวงความรู้และไม่มีผู้สืบทอดภูมิปัญญา - เป็นความลับของวงศ์ตระกูลไม่ให้บุคคลภายนอกรับรู้ (ความเชื่อ) - กระบวนการปรุงยาเพื่อรักษาโรคมายังไม่ชัดเจน เช่น อัตราส่วน , ขั้นตอนการปรุง(ใส่ก่อน-หลัง) , ขนาดและวิธีการรับประทาน 	<p>3. คຸ້ມຄອງແລະສູ່ງເສຣີມກາຍໃຊ້ປະໂຫຍຸ່ນຈາກຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ ຕຳຣັບຍາແພ່ນໄທຍ ແລະຕຳຣາກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ</p> <p>3.1 ດຳເນີນກາຍສຳຣາວ ຕຣວງສອບ ຣວບຣວມຕຳຣັບຍາແພ່ນໄທຍ/ຕຳຣາກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ ເພື່ອຈັດທຳທະເປີຍນຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍຈັງຫວັດອຸຕຣດີຕັດ</p> <p>3.2 ບັນທຶກຂໍ້ມູລຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍແລະກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍພື້ນບ້ານຂອງຈັງຫວັດອຸຕຣດີຕັດ ໃນຣະບບຮູ້ານຂໍ້ມູລຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ</p> <p>3.3 ຕັດເລືອກຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ ເພື່ອນຳໄປໃຊ້ປະໂຫຍຸ່ນໃນກາຍດູແລສຸຂາພາ</p> <p>3.3.1 ປະຸຸມພິຈາຣນາຕັດເລືອກຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ ເພື່ອນຳໄປໃຊ້ປະໂຫຍຸ່ນໃນກາຍດູແລສຸຂາພາ</p> <p>3.4 ຈັດງານວັນຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ</p> <p>3.4.1 ຈັດພິຣິວາງພານພຸ່ມດອກໄມ້ຄວາຍຣາຸສັກກາຍພຣະພິຕາແຫ່ງກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ ພຣະບາທສມເຕັຈພຣະນັ່ງເຄື້າເຈື້ອຍູ່ຫົວ ພຣະມາເຈື້ອຍູ່ຣາຸຣາຸຈຳ (ຣັຸກາລທີ່ 3)</p> <p>3.4.2 ຈັດນິທຣຣສກາຍຸ້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍແລະກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍພື້ນບ້ານ</p> <p>3.4.3 ປະຸຸມແລກເປີຍນຣືຸ້ນຮູຸ້້ມປີຖຸງຍາກແພ່ຍໄພ່ນໄທຍແລະສມຸນໄພຣ</p> <p>3.5 ພັດທະນາແນວທາງຈັດບຣິກາຍຄລີນິກັຍຸທາທາງກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍສຳຣັງກາຍສາຣາຍສຸຂຈັງຫວັດອຸຕຣດີຕັດ</p> <p>3.5.1 ປະຸຸມຂັບເຄື້ອນນິຍອບາຍກັຍຸທາທາງກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ ແລະກາຍໃຫ້ບຣິກາຍຄລີນິກັຍຸທາທາງກາຍແພ່ຍໄພ່ນໄທຍ ສຳຣັງກາຍສາຣາຍສຸຂຈັງຫວັດອຸຕຣດີຕັດ</p>
<p>4. ขาดการส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชสมุนไพรที่หายากในพื้นที่ และยังขาดการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องสมุนไพรควบคุมกัญชา ให้กับประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานพิจารณาอนุญาตให้จำหน่ายหรือแปรรูปกัญชาเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเพื่อไม่ให้เกิดการนำกัญชาไปใช้ผิดวัตถุประสงค์</p>	<p>4. ສູ່ງເສຣີມກາຍປຸກສມຸນໄພຣ ເພື່ອກາຍອນຸຣັກັຍ ຕັດເລືອກພິຸສມຸນໄພຣຕາມທີ່ກຸ້ມກາຍກຳນາຍ</p> <p>4.1 ຈັດປະຸຸມຄະນະກຣມກາຍປຳຸຸມຂນ ຜູ້ນຳ ແລະສມາຸຸກໃນຸຸມຂນ ໃຫ້ມີກາຍປຸກສມຸນໄພຣ ໄມ່ນ້ອຍກວ່າ 10 ຂນດໃນພື້ນທີ່ປຳເຂດອນຸຣັກັຍ ແລະປຸກປຳສມຸນໄພຣຍືນຕົ້ນເຂັງອນຸຣັກັຍ ແລະໃຊ້ປະໂຫຍຸ່ນໃນພື້ນທີ່ປຳຸຸມຂນເປົ້າຫມາຍ</p> <p>4.2 ສຳຣາວ ຣວບຣວມ ແລະຈັດທຳທະເປີຍນຄືນກຳນາຍຂອງສມຸນໄພຣ</p> <p>4.3 ກາຍຈດແຈ້ງກາຍຄຣອບຄຣອງສມຸນໄພຣຄວບຄຸມ(ກວາວເຄຣືອຂາວ/ດຳ/ແດງ,ກັຍຸທາ)</p> <p>4.3.1 ດຳເນີນງານກາຍພິຈາຣນາຄຳຂອອນຸຸຍາຕັດສືກາຍວິຈັຍສມຸນໄພຣຄວບຄຸມ ຫືຣອຈຳນາຍ ຫືຣອສ່ອອກ ຫືຣອແປຣຣຸບສມຸນໄພຣຄວບຄຸມເພື່ອກາຍຄຳໃນຈັງຫວັດອຸຕຣດີຕັດ</p>

ปัญหา และสาเหตุของปัญหา ปี 2566	แนวทางการแก้ไขปัญหา
	4.3.2 ประชุมคณะทำงานพิจารณากลับกรอง ตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน การอนุญาตให้ศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า
	5.สนับสนุนการขับเคลื่อนการให้บริการทางกฎหมายที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.2542 5.1 ประชุมการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิระดับจังหวัด(ก.ส.จ.)

5. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาเชิงนโยบาย กฎ ระเบียบ หรือแนวทางปฏิบัติ

-

ผู้รับผิดชอบงาน

1. ชื่อ-สกุล นางสาวจารุมาศ สิงกา
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
เบอร์โทรศัพท์ 062 3098846
ID Line : noonjarumat

หัวหน้ากลุ่มงาน

2. ชื่อ-สกุล นายสิทธิศักดิ์ กองมา
ตำแหน่ง แพทย์แผนไทยชำนาญการ
เบอร์โทรศัพท์ 084 1535779
ID Line : 084 1535779